



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת יעל הניג
תובעים	עוזבון המנוח ז"ל 1. [redacted] 2. צחי [redacted] ע"י עו"ד קולמן
נתבעים	"קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ע"י עו"ד סלע - בורבין
צדדים שלישיים	1. רונן בן עמי - ללא הגנה 2. טלי טויטו בן עמי ע"י עו"ד תגר 3. אוקטביה מחובסקי בן עמי - ללא הגנה

פסק דין

- 1
- 2 תביעת עיזבוננו של נוסע לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה - 1975 (להלן -
- 3 "חוק הפיצויים" או "החוק").
- 4 החלטתי לקבל את התביעה לאחר שקרנית לא הוכיחה כי הנהג המנוח, חסר רישיון וחסר
- 5 ביטוח, השתמש ברכב ללא רשות וכן לקבל את הודעת קרנית לצדדים שלישיים - מתירי
- 6 השימוש ברכב ועיזבוננו של הנהג המנוח.
- 7 **עובדות צריכות לעניין, הצדדים וכתבי טענות**
- 8 1. ב - 27.10.10 אירעה תאונת דרכים בה קיפחו את חייהם שני נערים בני 16, [redacted]
- 9 ז"ל [redacted] ז"ל (להלן - "תומר", "דודי" ו"התאונה").
- 10 התאונה אירעה בשעה 01:35 או בסמוך כאשר דודי נהג ברכב שברולט מ.ר. 13-857-18 (להלן
- 11 - "הרכב") והסיע בו את תומר ואת חי יחיאל ערוסי (להלן - "חי"). הם נסעו בשיירה של
- 12 שלושה רכבים, בסמוך לצומת 'פלמחים' ניסה דודי לעקוף אופנוע שנסע לפניו, איבד שליטה
- 13 והתנגש בעמודי ביטחון שהוצבו בקדמת 'טרמפיאדה'. תומר ודודי נהרגו במקום וחי נפצע.
- 14 לדודי לא היה רישיון לנהוג ברכב ולפיכך נהג גם ללא ביטוח.



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח' נ' "קרנית" - הקדן לפיצוץ מפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

- 1 2. הרכב היה רשום בבעלותה של אוקטביה מחובסקי - בן עמי (להלן - "אוקטביה") אשתו
- 2 של רונן בן עמי, אביו של דודי (להלן - "רונן"). דודי התגורר עמם בביתם שבבת - ים בעוד
- 3 אמו וגרושתו של רונן, טלי טויטו (להלן - "טלי") התגוררה בשדרות. לאוקטביה לא היה
- 4 רישיון נהיגה, רונן היה זה שנהג בכפוף באשר לא נהג בו, החנה אותו מתחת לביתם. בערב
- 5 שקדם לתאונה שוחחו רונן ודודי על כידון שהתקלקל באופנוע של דודי. לאחר מכן יצא רונן
- 6 לעבודתו ואוקטביה ודודי נשארו בבית. בשלב מסוים חמק דודי מהבית, לקח את הרכב ויצא
- 7 לנסיעה הקטלנית.
- 8 3. הוריו של תומר (להלן - "צחי" ו"רגינה") חגישו נגד קרנית תביעת עיזבון לפי סעיף 12 (א)
- 9 (2) לחוק הפיצויים. לטענת קרנית אינם זכאים לפיצוי מפני שדודי נהג ללא רשות ותומר
- 10 ידע גם ידע על כך (סעיף 7 (2) לחוק).
- 11 4. לחלופין, הגישה קרנית הודעה לצדדים שלישיים לפי סעיף 9 (א) (1) לחוק. על רונן
- 12 ואוקטביה היא מבקשת לחזור בהיותם בעלים או מחזיקים ברכב שהתירו לדודי לנהוג בו
- 13 כשאינו לו ביטוח (7 (6) לחוק).
- 14 בנוסף היא מבקשת לחזור על רונן וטלי בעילות שהיו עומדות נגד דודי - נהיגה ללא רישיון
- 15 וללא ביטוח (סעיפים 7 (3) ו- 7 (5) לחוק) - ומוסיפות לעמוד בעינן נגדם בהיותם עיזבונו
- 16 (סעיף 19 (א) לפקודת הנוזקין (נוסח חדש)).
- 17 רונן ואוקטביה לא הגישו כתבי הגנה.
- 18 טלי הצטרפה בכתב הגנתה לטענות ההגנה של קרנית. אשר להודעה לצד שלישי, לטענתה אין
- 19 להשית עליה אחריות למעשיו חסרי האחריות של דודי.
- 20 **ראיות**
- 21 5. מטעם התובעים העידו צחי, רגינה וחי: בישיבה הראשונה נחקר צחי על תצהירו ורגינה
- 22 שלא הגישה תצהיר, העידה באופן ספונטני לבקשת קרנית. חי לא התייצב להעיד, לבקשת
- 23 התובעים הוצא נגדו צו הבאה ונקבעה ישיבה שנייה. בישיבה זו התייצב והעיד.
- 24 6. קרנית הגישה מוצגים כולל תיק משטרה ובו הודעות של רונן, אוקטביה, צחי, רגינה, טלי
- 25 וחי. אוקטביה ורונן נכחו בישיבה הראשונה, קיבלו פרוטוקול, אך לא הגישו גם אז כתבי
- 26 הגנה ולא התייצבו לישיבה השנייה. בקשת קרנית לקבוע ישיבה נוספת ולזמנם, נדחתה.
- 27 התובעים שאף הם עתרו לזימונם, ויתרו עליהם והסתפקו בהודעותיהם במשטרה.
- 28 7. מטעם טלי העידו היא ואסתר עייש (להלן - "אסתר"), חברה קרובה של דודי. חבר נוסף,
- 29 אמיר לוזון, לא התייצב להיחקר ותצהירו הוצא מהתיק.



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

מחלוקות

- 1
- 2 **8. זכאות התובעים לפיצויים** - לטענת התובעים נושאת קרנית בנטל להוכיח את קיומן של
- 3 הנסיבות בסעיף 7 (2) לחוק שכן מדובר בטענת הגנה.
- 4 לטענתם לא הוכיחה קרנית שדודי נהג ללא רשות, לא סתרה את 'חזקת הרשות', אדרבא,
- 5 הוכיחה רשות מכוח היתר מפורש או מכללא. לחלופין, קרנית לא הוכיחה שתומר ידע על כך
- 6 שדודי נהג ללא רשות.
- 7 9. לטענת קרנית נושאים התובעים בנטל להוכיח את מלוא היסודות המקימים את חבותה
- 8 כולל שלילת התנאים בסעיף 7 (2) לחוק. מאחר שהפיצוי בידי קרנית הוא חריג לכלל הפיצוי
- 9 בידי מבטחת ידועה, נושאים התובעים בנטל להוכיח את חריג.
- 10 לחלופין, די לה להביא כמות פחותה של ראיות, במיוחד כאשר הנפגע הלך לעולמו. לטענתה
- 11 נהיגה של נער בן 16 חסר רישיון נהיגה ברכבו של אחר אינה מקימה 'חזקת רשות', ההיפך.
- 12 מכל מקום הוכיחה את חריג באמצעות ראיות נסיבתיות: דודי ותומר היו חלק מחבורת
- 13 נערים שנהגו (ונסעו) בכלי רכב ללא רישיון נהיגה, תומר נהג באופנוע ברשות אביו, נטילת
- 14 הרכב באישון לילה, התכנון לנסיעה קצרה ואמרות של חברים (למעט חי שלא אמר אמת)
- 15 מלמדות על כך שדודי נהג ללא רשות ושתומר ידע זאת. לחלופין, לא סביר שחי ותומר לא
- 16 ידעו שלדודי אין רישיון נהיגה ולא ייתכן שלא שאלו אותו של מי הרכב וכיצד הותר לו
- 17 להשתמש בו. ככל שתומר נמנע, הוא פעל מתוך 'עצימת עיניים' ויש בכך להוכיח את ידיעתו.
- 18 טלי שכאמור הצטרפה לטענות ההגנה של קרנית, מוסיפה שיש לקבוע כי 'עצימת עיניים'
- 19 שקולה למודעות כפי שנקבע ביחס למתיר השימוש בסעיף 7 (6) לחוק.
- 20 לטענתה רגינה ראתה וידעה שתומר דוהר על אופנועו ללא רישיון. טענה זו נדחת כבר עתה
- 21 בהיעדר עיגון בראיות.
- 22 התובעים בתגובתם טוענים שחלה כאן 'חזקת הרשות' ולראיה, קרנית עצמה טוענת שתומר
- 23 נהג ברשות אביו. היתר לשימוש ברכב אינו תלוי ברישיון נהיגה לא בכלל ולא לפי סעיף 7 (2).
- 24 גם חשד להיעדר רישיון נהיגה אינו מוכיח ידיעה על נהיגה ללא רשות. לא הוכח שתומר נהג
- 25 על אופנוע ללא רישיון נהיגה, רגינה העידה שחבר אמר לה והיא לא ראתה אותו נוהג
- 26 באופנוע. אין משמעות לעובדה שתומר נהג בעבר ללא רישיון (הגם שלא הוכח).
- 27 10. **זכות החזרה של קרנית על טלי** - לטענת קרנית, חבותו של דודי כלפיה מוחלטת, אינה
- 28 תלויה אשם וכך גם חבותה של טלי שבאה בנעליו מכוח סעיף 19 (א) לפקודת הנזיקין.
- 29 לטענת טלי אין עליה חבות בגין נהיגתו של דודי ללא רישיון נהיגה, גניבת הרכב והסעתו של
- 30 תומר. טלי אינה מתמודדת עם הפעלת סעיף 19 (א).



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח'י נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי מפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

- 1 11. **נזק** – המחלוקת העיקרית סבה על רכיב השכר לצורך חישוב הפסדי השתכרות בשנים
- 2 האבודות. לטענת התובעים יש לחשב לפי השכר הממוצע במשק מגיל 21 ועד גיל 67.
- 3 לטענת קרנית יש לחשב לפי שכר ממוצע במשק רק החל מגיל 30 ואילו בין גיל 21 לגיל 30 יש
- 4 לחשב לפי 80% מהשכר הממוצע מתוך הנחה שצעירים בראשית דרכם המקצועית אינם
- 5 משתכרים שכר ממוצע במשק.
- 6 התובעים בתגובתם טוענים כי טענת קרנית אינה מבוססת ואינה נהגת.
- 7 בנוסף חלוקים הצדדים על גובה השכר הממוצע במשק וחישוב ההוצאות.

דיון

זכאות התובעים לפיצוי

- 10 12. חוק הפיצויים קובע בסעיפים הרלוונטיים:
- 11 2. (א) **המשתמש ברכב מנועי (להלן - הנוהג) חייב לפצות את הנפגע על נזק גוף**
- 12 **שנגרם לו בתאונת דרכים שבה מעורב הרכב.**
- 13
- 14 7. **נפגעים אלה אינם זכאים לפי חוק זה:**
- 15 (1) מי שגרם לתאונה במתכוון;
- 16 (2) מי שנהג ברכב תוך הפרת החוק לתיקון דיני העונשין (שימוש ברכב ללא רשות),
- 17 תשכ"ד-1964, וכן מי שהיה מצוי ברכב בודעו שהנוהגים בו כאמור;
- 18 (3) מי שנהג ברכב כשאינו לו רשיון לנהוג בו, למעט רשיון שפקע מחמת אי תשלום
- 19 אגרה או מחמת הגבלה שהוטלה לפי פרק ו'1 לחוק הוצאה לפועל, התשכ"ז-1967;
- 20 (4) מי שהרכב שימש לו, או סייע בידו, לביצוע פשע;
- 21 (5) מי שנהג ברכב ללא ביטוח לפי פקודת הביטוח, או כשהביטוח שהיה לו לא כיסה
- 22 את שימושו ברכב;
- 23 (6) בעל הרכב או המחזיק בו, שהתיר לאחר לנהוג ברכב כשאינו לו ביטוח לפי פקודת
- 24 הביטוח או כשהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה ושנפגע בתאונת דרכים
- 25 שאירעה באותה נהיגה, בין בהיותו ברכב ובין מחוצה לו.
- 26



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-06-37245 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

- 1 9. (א) מי ששילם פיצויים המגיעים לפי חוק זה לא תהא לו זכות חזרה על אדם
2 אחר החייב בפיצויים לפי חוק זה זולת הזכות לחזור על אחד מאלה:
- 3 (1) מי שאינו זכאי לפיצויים כאמור בסעיף 7;
- 4 (2) מי שאין לו ביטוח לפי פקודת הביטוח או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את
5 החבות הנדונה, למעט מי שהיה לו ביטוח שנתי שתקפו פג תוך 30 יום לפני
6 התאונה;
- 7 (3) בעל הרכב או המחזיק בו כאמור בסעיף 7א.
- 8 (ב) חבותו של מי שחוזרים עליו לפי סעיף קטן (א), תהיה לפי פקודת הנזיקין.
9 (ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בזכות החזרה של מעורבים בתאונה לפי
10 סעיף 3(ב) בינם לבין עצמם.
- 11
- 12 12. (א) תפקידה של הקרן היא לפצות נפגע הזכאי לפיצויים לפי חוק זה ואין
13 בידו לתבוע פיצויים מאת מבטח מחמת אחת מאלה:
- 14 (1) הנהג האחראי לפיצויים אינו ידוע;
- 15 (2) אין לנהוג ביטוח לפי פקודת הביטוח או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את
16 החבות הנדונה; הוראה זו לא תחול לגבי נפגע שאינו ישראלי אשר נהג ברכב
17 המכוסה בכרטיס ביטוח רכב בין-לאומי לפי הוראות פקודת הביטוח;
- 18
- 19 **נטל ההוכחה**
- 20 13. הנטל להוכיח את עובדות המקימות עילת תביעה (לפי סעיף 2 (א) לחוק) מוטל על התובע.
21 ואילו הנטל להוכיח כי זכאותו של התובע נשללה (מכוח החרגים בסעיף 7 לחוק) מוטל על
22 הטוען לקיומם, בדרך כלל על הנתבע ועל מבטחת הרכב (א. ריבלין, **תאונות הדרכים – תחולת**
23 **החוק, סדרי הדין וחישוב הפיצויים**, מהד' רביעית, 503).
- 24 14. טענתה של קרנית ולפיה על הנוסע להוכיח כי לא התקיימו תנאי החרג בסעיף 7 (2) לחוק
25 אינה מקובלת בערכאות הדיוניות. הגישה הרווחת מחלקת את נטל השכנוע גם בתביעות נגד
26 קרנית (ריבלין, 509). יש בכך טעם והיגיון. החבות בסעיף 12 (א) לחוק קיימת *מחוץ לשעיף*,
27 אלא שבהיעדר ביטוח אינה באה על סיפוקה (ע"א 422/78 סלמון נ' תאגיד לפי חוק הפיצויים
28 לנפגעי תאונות דרכים, פ"ד לג (2), 701, 702-703). מכאן שכניסתה של קרנית לתמונה אינה



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

1 אמורה להשפיע על האופן בו נבחנות זכאות הנוסע ושלילתה מלכתחילה. זאת ועוד, קשה
2 לקבל שהוראת חוק אחת - סעיף 7 (2) - תתפרש כמכילה שני כללים הפוכים והבחירה
3 ביניהם תבצע לפי זהות הטוען: כלל אחד שמטיל את נטל השכנוע על נתבעים ומבטחות
4 וכלל שני שמשחרר את קרנית מנטל השכנוע.

5 חריגות הפיצוי בידי קרנית (מול הכלל של פיצוי בידי מבטחת) מתבטאת בהטלת נטל השכנוע
6 על התובע כאשר נטושה מחלוקת על התקיימותם של התנאים בסעיף 12 (א). כך למשל על
7 היעדרו של ביטוח (ע"א 2176/95 חלבי נ' אבו חמד וקרנית, פורסם בנבו), על עצם התרחשותה
8 של תאונת יפגע וברח' (ת.א. (מח-חיפה) 922/04 סאמר נ' קרנית, פורסם בנבו).

9 **נטל השכנוע בקיומו של החריג בסעיף 7 (2) מוטל על קרנית.**

10 **התנאי הראשון - נהיגה ללא רשות**

11 15. הסנקציה בסעיף 7 (2) נועדה להילחם בתופעה של שימוש ברכב ללא רשות (להלן -
12 "שב"ר"). בהתאם ל'חוקת הרשות' מניחים שהנוהג ברכבו של אחר עושה זאת ברשותו
13 שכן בנוהג שבעולם אדם נוסע ברכבו או ברכבו של אחר ברשותו של האחר. הטוען להיעדר
14 רשות, לדבר בלתי רגיל, נושא בנטל להוכיח את טענתו (ע"א 259/63 חיים נ' קלקשטיין
15 ואח', פ"ד יח (3) 662, 665). לטענת קרנית נהיגתו של נער בן 16 חסר רישיון ברכבו של
16 אחר אינה 'בנוהג העולם', אדרבא, יש בכך חריג ולכן על הטוען לרשות להוכיח אותה.
17 הטענה מקובלת עלי. 'חוקת הרשות' מבוססת על ניסיון חיים ועל שכל ישר ואלו אינם
18 תומכים בהנחה של מתן רשות לנער בן 16 חסר רישיון. מכאן לא נובע שחלה חוקה הפוכה
19 על היעדר רשות אלא יש לבחון האם השתמעה או לא השתמעה רשות מכלל הנסיבות (ע"א
20 188/84 "צור" חברה לביטוח בע"מ נ' חדד, פ"ד מ(3) 1, 8).

21 16. רשות אינה חייבת להינתן במפורש ואינה חייבת להינתן מתוך ידיעה על נהיגה בפועל
22 של הנהג. די שתשמע מהתנהגות הבעלים והמחזיק הסכמה או אף השלמה עם נהיגת
23 הנהג, וזו יכולה להתבטא, בין היתר, באי נקיטת אמצעים יעילים למניעת הנהיגה (ע"א
24 139/64 קלודונין ואח' נ' גבאי, פ"ד יח (3) 417, ע"א 483/84 קרנית נ' אברהם ואח', פ"ד
25 מא (4) 754, 768-767). זוהי תורת הקליטה מכללא'. במקרה אחד אסר האב על בנו המתבגר
26 להשתמש בטרקטורון ואף נקט באמצעים למניעת השימוש - נעל אותו במחסן וניתק את
27 מצברו, אלא שהשאיר את המפתחות במקום גלוי לעין ובידיעת הבן. נפסק שהאב לא נקט
28 באמצעים יעילים והתנהלותו עלתה כדי היתר מכללא (ע"א [מח-ת"א] 1063/01 מזור ואח'
29 נ' קרנית, אושר ברע"א 10334/03 מזור ואח' נ' קרנית, פורסמו בנבו). פסק הדין מבליט
30 את 'אשמו' של האב, היינו, הפרת חובת זהירות יותר מאשר את ההיתר מכללא אך עדיין
31 התוצאה זהה.



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי הפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **התנאי השני – ידיעת הנוסע**
- 2 17. התנאי השני והמצטבר בסעיף 7 (2) "מי שהיה מצוי ברכב כיוצא שנהוגים בו כאמור".
- 3 ה"מצוי ברכב" לענייננו הוא הנוסע. בגדר הנטל המשני - קרנית אינה נדרשת להביא ראיות
- 4 ישירות על ידיעת הנוסע שהרי מדובר ברכיב סובייקטיבי. ניתן ללמוד על ידיעתו ממכלול
- 5 הראיות, כולל ראיות נסיבתיות (ת.א. [מח - חיפה] 895/91 שושן ואח' נ' פיסרו, מצוטט
- 6 בהסכמה בפסיקה). מזווית אחרת, די לקרנית להביא כמות פחותה של ראיות כדי להעביר
- 7 אל הנוסע את הנטל המשני (ת.א. [מח-ירושלים] 1361/98 מלול נ' קרנית, ת.א. [מח-חיפה]
- 8 16976-07-09 מויאל נ' סבאח וקרנית ואח', ת.א. [מח-חיפה] 604/06 פלוני נ' קרנית, ת.א.
- 9 [מח-נצרת], ת.א. 32969-04-11 טנוס נ' קרנית ואח', פורסמו בנבו ועוד). נסיבות המקימות
- 10 'עצימת עיניים' - חשד המבוסס על נתונים קונקרטיים והימנעות מבידור - עשויות לשמש
- 11 כראיה להוכחת 'ידיעה' (ת.א. [מח-חיפה] 1253/02 רביבו נ' רשף וקרנית, פורסם בנבו, להלן
- 12 – "עניין רביבו").
- 13 18. אינני משוכנעת שיעצימת עיניים של נוסע היא תחליף למודעותו (השוו ת.א. [מח-חיפה]
- 14 994/07 ברכה נ' מזרחי, פורסם בנבו, להלן – "עניין ברכה"). 'עצימת עיניים' היא פיקציה
- 15 שנועדה להרחיב את חריזתו. כאשר מצא המחוקק להשתמש בה, הורה זאת במפורש (סעיף 20
- 16 ג) (1) לחוק העונשין תשל"ז – 1977). כאשר 'הוחדרה' על דרך פרשנות לסעיף 7 (6) לחוק,
- 17 היה זה כדי לצמצם את החריג ולהרחיב את חובת הפיצוי (רע"א 2853/96 קרנית נ' פרח,
- 18 פ"ד נג (1) 680, 692) בהמשך למגמה הפרשנית לפרש את החריגים באופן דווקני ובצמצום
- 19 (דנ"א 10017/02 קרנית נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נח (5) 639, 653). הפרשנות
- 20 שמציעה טלי פועלת בכיוון ההפוך ואינה מתיישבת עם מגמת הפסיקה.
- 21 קרנית תצא ידי חובתה אם תצביע על מכלול ראיות ואפילו בכמות פחותה, מהן משתמעת
- 22 בסבירות המסקנה כי הנוסע מודע לעובדה שהוא מצוי ברכב בו נוהגים ללא רשות.
- 23 **ממצאים עובדתיים**
- 24 **נהיגה ברשות - היתר מכללא**
- 25 19. אמנם אין אפשרות ללמוד מדודי ותומר המנוחים על הלך רוחם וידיעותיהם אך ניתן
- 26 ללמוד על נסיבות נטילת הרכב מהעדים הקרובים ביותר - אוקטביה ורון. אפתח ואומר
- 27 שלא נקטו באמצעים כלשהם למניעת השימוש של דודי ברכב. רון הגדיל לעשות, שיתף
- 28 את דודי בקוד ההפעלה של הרכב ולא טרח להחליף אותו גם לאחר שדודי נהג ברכבו מול
- 29 עיניו. יתר הראיות שהביאה קרנית, אפילו היו בעלות משקל, לא היה בהן מלכתחילה
- 30 להתגבר על מחדליהם של אוקטביה ורון.
- 31



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **הודעות רונן ואוקטביה**
- 2 20. השניים מסרו תחילה הודעות עדים ירגילות' ולאחר דרישת הפרקליטות להשלמת
- 3 חקירה, מסרו הודעות חשודים באזהרה.
- 4 21. בהודעתו הראשונה העיד רונן שהרכב שייך לו, שהמפתחות כולל השלט שלו צמודים
- 5 לצרור המפתחות של הבית ומונחים בדרך כלל בבית או בדלת ושדודי ידע את קוד ההפעלה
- 6 של הרכב ורוגן שיתף אותו בכל. רונן אמנם חשד בדודי בנהיגה ברכב אך לא ראה אותו
- 7 נוהג והוא וחבריו התחמקו משאלותיו (דף 78). הוא לא אישר לדודי לנהוג ברכב, לא
- 8 העלים עין ודודי לא דיבר אתו על זה. הוא לא יכול לשלול נהיגה בעבר ברכב עקב השפעת
- 9 חבריו, אך לא יכול היה להוכיח זאת, לא יכול היה למנוע מדודי מפגשים עמם, היו לו
- 10 שיחות עם דודי " וזה לא עזר" ו " בתוך תוכי ידעתי שזה אחרת" (עמ' 79 למעלה). ידוע לו
- 11 שפעם אחת דודי ביקש מאוקטביה את הרכב והיא סירבה למרות שאמר לה שלחבר יש
- 12 רישיון נהיגה (דפים 78 – 79).
- 13 22. בהודעתו השנייה של רונן (כחשוד) מסר שהוא ואוקטביה לא חשדו שדודי נוהג ברכב
- 14 (דף 18-19). בהודעתו השלישית (כחשוד) נמלך בו ומסר שתחושות הבטן שלו אמרו לו
- 15 שדודי וחבריו נוהגים ללא רישיון אך לא יכול היה להוכיח זאת והוא התרה בדודי שאם
- 16 יראה אותו נוהג, ינתק אותו מחבריו (דף 12). דבריו התבררו כלא נכונים. הוא הודה
- 17 שכאשר הוא ודודי ביקרו את טלי בשדרות, לקח דודי מהשולחן את מפתחות הרכב בו
- 18 הגיעו (אמנם רכב אחר), ללא ידיעתם של רונן ושל טלי, התניע את הרכב ו"עשה
- 19 חראקה". לדבריו צעק על דודי ולקח ממנו את המפתחות. רונן לא זכר שאמר לטלי שאינו
- 20 מצליח להשתלט על דודי (דף 12).
- 21 23. אוקטביה מסרה בהודעתה הראשונה שאין לה רישיון נהיגה ואינה נוהגת. מפתחות
- 22 הרכב נמצאים בדלת או על שולחן בסלון או ליד הדלת וכשהיא יוצאת מהבית, היא
- 23 לוקחת אותם בתיקה. כשבועיים לפני התאונה ביקש ממנה דודי את הרכב והציג בפניה
- 24 חבר שאמר לה שיש לו רישיון נהיגה. תשובותיו של החבר לא הניחו את דעתה והיא סירבה
- 25 לתת לו את הרכב (דף 74). היא לא חשדה בדודי שהוא לוקח את המפתחות ונוהג ברכב
- 26 וכאשר הציג לה השוטר שדודי נהג מספר פעמים ברכב השיבה שאולי לקח את המפתחות
- 27 כאשר ישנה (דף 75).
- 28 24. בהודעתה השנייה (כחשודה) מסרה שדודי אמר לה כל הזמן שהוא יודע לנהוג ברכב,
- 29 ביקש ממנה פעמיים לקחת אותו ו"לעשות סיבוב, למלא דלק" והיא סירבה. את החבר
- 30 שהוצג לפניה כבעל רישיון נהיגה שאלה בן כמה הוא והשיב שהוא בן 18. לשאלתה היכן
- 31 הרישיון השיב שאיננו אתו. לשאלתה מדוע אינו נוהג ברכב של הוריו השיב שהם לא נותנים



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-06-37245 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חינני:

- 1 לו את רכבם מפני שהוא חדש. לאחר שסירבה לבקשתו, דודי רב אתה ולא ביקש ממנה
- 2 יותר את הרכב. מאז ועד לתאונה חלף כחודש וחצי (דף 21).
- 3 25. עולה מהמקובץ – רונן ידע שדודי אינו נשמע לו ונוהג ללא רישיון וגם ראה אותו לוקח
- 4 מפתחות ומעז לנהוג מולו ומול טלי. אוקטביה חשדה בחבר שהציג לה דודי שאין לו רישיון
- 5 נהיגה. גם אם לא חשדה בדודי, היה עליה לחשוש בו לאור אמרותיו החוזרות על כך שהוא
- 6 יודע לנהוג וניסיונותיו החוזרים לקבל ממנה את הרכב.
- 7 **השניים התעלמו מנורות אזהרה שנדלקו מולם. הם לא נקפו אצבע כדי למנוע מדודי**
- 8 **לממש את מאווייו. התנהלותם הגיעה במקרה הקל מבחינתם לרשלנות רבתי.**
- 9 26. בחינת יתר הראיות אינה משנה את התוצאה. קרנית הקדישה חלק נכבד מסיכומיה
- 10 לטענה שדודי ותומר היו חלק מחברת נערים שנהגו באופנועים וברכבים פרטיים ללא
- 11 רישיון נהיגה. מעצם מנהגם כמו גם מנטילת הרכב באישון לילה, אמרות ששמעה טלי
- 12 מחברים של דודי ומדף הפייסבוק של דודי היא מבקשת לשכנע שדודי נהג ללא רשות.
- 13 27. טלי העידה שתבריו של דודי סיפרו לה כי נהג לגנוב את הרכב ולהסיע בו חברים
- 14 ושבאותו לילה אמר להם שהוא חייב להחזיר את הרכב כיון שאביו לא יודע שהוא לוקח
- 15 אותו (עמ' 40) אך החברים לא התייצבו להעיד. אסתר, חברתו הקרובה של דודי, הודתה
- 16 שהצהרתה על כך שנטל את הרכב ללא רשות מבוססת על מסקנה שלה והיא לא שמעה
- 17 אמרות כאלה מדודי או ממי שנשעו אתו (עמ' 34-33).
- 18 28. טלי העידה שראתה בדף הפייסבוק של דודי תכתובת מאותו לילה ולפיה דודי נהג ללא
- 19 רשות מרונן, פחד ממנו ורצה להחזיר את הרכב הביתה במהרה, אלא שעם היוודע דבר
- 20 מותו של דודי "שונתה הסיסמא" (עמ' 40). ניתן לתמוה כיצד מתיישב ה'פחד' של דודי
- 21 מרונן עם התעוזה לנהוג ברכבו מול עיניו. מכל מקום, חדף לא הוגש, לא התבקש צו
- 22 לחשיפתו וניסיון של טלי ושל קרנית להציג "גזיר עיתון עם ציטוטים מהפייסבוק", נדחה
- 23 (עמ' 35).
- 24 משקל עדותה של טלי אפסי.
- 25 29. חי מסר את הודעתו לשוטר שהגיע אליו לבית חולים למחרת התאונה. חי העיד ש"הוא
- 26 [דודי] היה אומר לי כי הרכב של אמא שלו והיה אומר בזלזול אמא שלי מרשה לי (דף
- 27 171, ש' 23 – 25). עוד העיד שדודי הגיע אליו עם הרכב פעם – פעמיים בחודש, ברכב היה
- 28 שלט "נהג חדש" והוא חשב שיש לדודי רישיון (דפים 170 – 173). בחקירתו אישר
- 29 שדבריו לשוטר בבית חולים היו אמת ושלא התייעץ אז עם עו"ד. אך לאחר מכן העיד שאינו
- 30 רוצה שדבריו יגרמו לטלי עוול (עמ' 18). בקשר לאוקטביה העיד כי "לפני התאונה לא
- 31 ידעתי שהיא בחיים בכלל, הוא לא דיבר על אמא שלו אלא רק על אבא שלו אז לומר שזה



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח' ני "קרנית" - הקרן למיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

1 אוטן של אמא שלו, זה נשמע מופרך" (עמ' 21, ש' 7-6). לטענת קרנית ניסה להסתיר שידע
 2 על כך שלדודי אין רישיון נהיגה ושהרכב נלקח ללא רשות. חי אכן ניסה להרחיק את עצמו
 3 מהתאונה. הוא לא פנה לשוטרים ולאנשי זק"א שפעלו בזירה, התפנה מהמקום בטרמפ
 4 ובחדר מיון מסר בתחילה שנחבל בקטטה (עמ' 16, דף 167). אין ספק שהיה מבוועת ולא מן
 5 הנמנע שחש אשמה (הייתה זו יד הגורל שהביאה אותו להחליף מקומות עם תומר זמן קצר
 6 לפני התאונה). ייתכן שכצעיר חסר ניסיון חשש שיועלו כלפיו האשמות שונות, בין על ידי
 7 המשטרה ובין על ידי סביבתו. הקרובה. בכך אין ראייה דווקא לנטילת הרכב ללא רשות ע"י
 8 דודי. אם אין בהודעתו של חי במשטרה לשמש ראייה נוספת למתן היתר, ודאי שאין בה
 9 ובמכלול עדותו כדי לשמש ראייה לשבלי"ר. לכך מתווספת העובדה שאסתר, חברתו הקרובה
 10 של דודי, לא שמעה ממנו או מאחרים שהוא נוהג ללא רשות.

11 **קרנית לא הרימה את הנטל המוטל עליה ולא עלה בידה לגרוע מההיתר שניתן לדודי**
 12 **מכללא.**

ידיעתו של תומר

13 30. לאור מסקנתי איני נדרשת לקבוע ממצאים באשר לידיעתו של תומר. על מנת להפיס
 14 את דעתן של קרנית ושל טלי, אבחן בכל זאת את הראיות. יחסייהם של תומר והוריו הם
 15 תמונת מראה טרגית של יחסי דודי והוריו. הוריו של תומר גרושים, תומר התגורר עם
 16 אביו, בין ההורים התנהל מאבק גירושין קשה נעדרתה של טלי בעמ' 37, עדותה של רגינה
 17 בעמ' 14) והאימהות הטילו על האבות אחריות בהודעותיהן במשטרה.

18 31. לתומר לא היה רישיון נהיגה על אופנוע. רגינה העידה שחבר לעבודה סיפר לה שראה
 19 את אותו נוהג על אופנוע והתריעה על כך בפני צחי ועובדת סוציאלית (דפים 39-40, עמ'
 20 12-14). לדבריה העובדת הסוציאלית ביררה והודיעה לה שאינה צודקת וצחי אמר שהיא
 21 ממציא. צחי הכחיש את המיוחס (דפים 72-73, עמ' 9). האמנתי לרגינה שאין ולא הייתה
 22 בידה ראייה לנהיגה של תומר ללא רישיון. עדותה שניתנה באופן ספונטני וללא הכנה
 23 בתצהיר, הייתה קוהרנטית והגיונית. טלי העידה ששמעה מרגינה כי בנה השני שאף הוא
 24 התגורר עם צחי, נפצע בעת נהיגה ללא רישיון על טרקטורון (עמ' 38). מדובר בעדות שמינה
 25 נעדרת משקל שאף לא הוצגה לרגינה במהלך עדותה. אסתר שהעידה כי נסעה עם נערים
 26 חסרי רישיון נהיגה, לא הכירה את תומר ולא שמעה עליו לפני התאונה (עמ' 30-31). אין
 27 ראייה הקושרת את תומר לנהיגה ללא רישיון או לידיעה שלו על נהיגת נערי החבורה ודודי
 28 בפרט, ללא רישיון.

29 32. אפילו ידע על נהיגתו של דודי ללא רישיון, אין בכך ראייה לכך שידע כי הוא נטל את הרכב
 30 ללא רשות. ראשית, יש להיזהר מזיהוי אוטומטי בין ידיעת נוסע על היעדר רישיון נהיגה
 31 לבין ידיעתו על נהיגה ללא היתר, שאם לא כן, נוסף חריג שהמחוקק נמנע מלקבוע (עניין
 32



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

1 רביבו, פסקה 8). שנית, חי העיד במשטרה שדודי הגיע אליו עם אותו רכב של ההורים לפחות
 2 פעמיים בשבוע באותו חודש ועם שלט "נהג חדש", הוא עלה לרכב כי חשב שיש לדודי רישיון
 3 נהיגה (דף 170) ושדודי אמר לו שהוציא רישיון נהיגה אחרי טסט ראשון (דף 172). לטענת
 4 קרנית חי לא אמר את האמת במשטרה ובבית המשפט. חי העיד כמי שכפאו שד, סירב להשיב
 5 על חלק מהשאלות, קיצר בתשובותיו והסביר כל העת שהוא חש לא בנוח להעיד וחושש
 6 לגרום עוול נוסף לטלי (עמ' 18). עם זאת, קרנית שהציגה השערות, לא סתרה את גרסתו
 7 במשטרה ולא הציגה גרסה אחרת. גם אם אניח לטובתה שחי לא העיד אמת במשטרה, וגם
 8 אם אניח (ולא הוכח) שחי ידע על כך שדודי נהג ברכב ללא רשות, אין בכל אלה ראייה כלשהי
 9 ולו לכאורה ולו זעירה, לכך שתומר ידע מה שחי ידע (להבדיל מהממצאים בע"א 4913/11
 10 מוחתסב נ' קרנית ואח', פורסם בנבו, שם זקף בית המשפט את שקריו של הנוסע, חבר ילדות
 11 של הנהג, לחובתו). איני מוצאת דמיון בין ידיעתה של הנוסעת, בת זוגו של הנהג (בעניין ברכה)
 12 לבין הידיעה שמבקשת קרנית לייחס לתומר. שם היה מדובר בבני זוג שחיו יחד, הנהג צרך
 13 סמים קשים, הוא התניע בנוכחותה של בת זוגו את הקטנוע (הגנוב) ללא מפתחות, היא
 14 שיקרה לגבי רכישה כביכול של הקטנוע ובית המשפט התרשם שהיא מסתירה דברים (ראו
 15 גם ת.א. (חי') 17518-03-10 אלמוני נ' פלוני, פסקה 5.5).

16 קרנית לא הרימה את הנטל המוטל עליה ומהראיות שהביאה לא ניתן להסיק שתומר ידע
 17 על נהיגה של דודי ללא רשות.

18 **התובעים הוכיחו את תביעתם.**

19 **הודעת קרנית לצדדים שלישיים**

20 33. **אוקטביה ורוגן** – לקרנית עילת שיפוי כלפיהם כבעלים, מחזיקים ומתירי השימוש ברכב,
 21 לפי סעיף 9 (א) (1) בשילוב עם סעיף 7 (6) לחוק. עילתה לא הועמדה במחלוקת, השניים לא
 22 התגוננו וההודעה כלפיהם מתקבלת.

23 34. **טלי ורוגן** - דודי נהג ללא רישיון וללא ביטוח ומעבר לנדרש, דבק בו אשם. לקרנית עמדה
 24 כלפיו עילת שיפוי לפי סעיף 9 (א) (1) בשילוב עם סעיף 7 (3) וסעיף 7 (5) לחוק. פטירתו לא
 25 השפיעה על העילה שמוסיפה לעמוד בעינה נגד עזבונו מכוח סעיף 4 לחוק המחיל את סעיף
 26 19 (א) לפקודת הנזיקין. התביעה נגד טלי (ובעילה זו גם נגד רוגן) מכוססת על המעמד שלהם
 27 כעוזבון ולא על אשם של מי מהם.

28 בעניינו של רוגן אין משמעות להחלטה מפני שממילא התקבלה נגדו ההודעה לצד שלישי
 29 כמתיר שימוש. בעניינה של טלי, יש למרבח הצער משמעות – אין לה הגנה כעוזבון מפני
 30 ההודעה לצד שלישי. לפיכך ההודעה נגדה מתקבלת.

31



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 37245-06-11 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **הנדק**
- 2 **הפסדי השתכרות בשנים האבודות**
- 3 35. תומר המנוח נולד ב - 13.10.1994 ונהרג ב - 27.10.2010, בהיותו בן 16. הוא צפוי היה
- 4 להשתחרר משירות צבאי סדיר ב - 12.10.2015 ולעבוד 46 שנים עד הגיעו לגיל 67.
- 5 36. השכר ממוצע במשק נקבע בהתאם לפרסומי הלמ"ס בחלופה הכוללת גם את שכרם של
- 6 עובדים זרים ועובדי שטחים נכון למועד מתן פסק הדין בערכאה המבררת (ע"א 267/12
- 7 **דוידנקו נ' הפול, פורסם** בבנו). השכר הממוצע האחרון שהתפרסם הוא שכר תודש מרץ 2016
- 8 - 9,883 ₪ ברוטו ולאחר ניכוי מס הכנסה החל בהתאם לנתוניו של התובע - **9,315 ₪**.
- 9 37. אשר לתקופת החישוב - דומני שנעלמה מעיניה של קרנית ההלכה הפסוקה וחבל שכן.
- 10 תקופת ההפסד המקובלת היא **46 שנים**, מגיל 21 ועד גיל 67. נתון זה ניתן לסתירה באמצעות
- 11 ראיות מיוחדות, ממשיות הנוגעות למקרה הספציפי. בהיעדרן קמות שלוש החזקות
- 12 העובדתיות שהן השכר הממוצע במשק, שיעור הפסד של 30% ותקופת השתכרות של 46 שנים
- 13 (ע"א 10990/05 **פינץ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ, פורסם** בבנו).
- 14 לסכומים המתקבלים מצטרפים הפסדי פנסיה וזכויות סוציאליות בשיעור 12%.
- 15 38. לאור מועד מתן פסק הדין, אין צורך לבצע היוון כפול.
- 16 **חישוב**
- 17 (1) 13.10.2015 - 13.7.2016 (פעולה) = 9 חודשים X 9,315 X 30% = 25,151 ₪
- 18 (2) 14.7.2016 - 12.10.2061 (45 שנים ו-3 חודשים) = 9,315 X 30% X 296.9 = 829,687 ₪
- 19 סה"כ - **854,838 ₪**
- 20 (3) 854,838 X 12% (פנסיה) = **102,581 ₪**
- 21 **הוצאות קבורה ואבלות**
- 22 39. הוצאות אבלות אינן ברות פיצוי (סעיפים 19 (ב) סיפא ו- 81 (2) לפקודת הנזיקין). לעומת
- 23 זאת הוצאות עבור נסיעה להלוויה, הקמת אחוזת קבר ומצבה ברות פיצוי. בהינתן צורך ידוע
- 24 נוהגים לפסוק הוצאות קבורה לפי אומדן.
- 25 מצאתי לפסוק **15,000 ₪**.
- 26



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-06-37245 ואח' נ' "קרנית" - הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח'

תיק חיצוני:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16

נזק לא ממוני

40. הסכום על פי דין נכון להיום - 46,274 ש"ח

סה"כ הפיצויים – 1,018,693 ₪

סוף דבר

קרנית תשלם לתובעים 1,018,693 ₪ בתוספת שכ"ט עו"ד בשיעור 13% בתוספת מע"מ ואגרת משפט. ההודעות לצדדים שלישיים מתקבלות.

אפסוק שכ"ט עו"ד והוצאות לאחר שקרנית תגיש נוסח פסיקתא כולל אסמכתאות להוצאותיה. קרנית תגיש תוך 10 ימים נוסח פסיקתא עם העתק ישירות לצד ג' 2.

ניתן היום, י"ט סיוון תשע"ו, 25 יוני 2016, בהעדר הצדדים.

יעל הניג, שופטת

